

Toekomstvisie Protestantse Gemeente te Nijmegen 2020-2025

Wij ontmoeten elkaar in de Protestantse Gemeente te Nijmegen rond de inspiratie die Jezus ons heeft meegegeven. Wij zien om naar elkaar en onze omgeving en proberen Gods liefde in de praktijk te brengen. Die komt tot uiting in respect, vergeving, solidariteit, zorg voor de ander en eigen verantwoordelijkheid.

Christo Christov

Dit staat op het visitekaartje van de PGN. Geen organisatiestructuur kan deze woorden waar maken zonder een attitude die daar bij hoort. Ieder lid van de gemeente afzonderlijk en de gemeenschap in haar geheel zal dit in praktijk moeten brengen. Wat een organisatie wel kan: de bedding leveren voor de bronnen die de Geest van Jezus in ons voeden met de vijf basishoudingen zoals in het visitekaartje omschreven is.

Deze missie is ook leidend voor het managen van de krimp die de afgelopen jaren stevig is ingezet en deze gemeente meer dan goed voor haar was in de ban heeft gehouden. Niet het overleven als organisatie staat voorop, maar het met elkaar vormgeven van een levendige gemeenschap in de geest van Jezus.

De Geest van Jezus schept en herschept de gemeente als gemeente van Christus. De PGN in haar geheel en in haar afzonderlijke delen is een gemeente van Jezus Christus. Het gemeentelieven speelt zich in de praktijk af in drie verschillende groepen die diensten met elkaar vieren, in het pastoraat omzien naar elkaar en ook diaconaal met de buurt verbonden zijn. Ook is er soms contact met mensen van buiten deze kringen. Deze drie groepen heten secties – meer dan 10 jaar geleden wijkgemeenten – met ieder een sectieraad. Deze zijn in 2006 ingevoerd als antwoord op de krimp die toen al aan

de orde was en de gemeente noopte organisatorisch te vereenvoudigen, in de personeelskosten te snijden en kritisch naar de gebouwen te kijken. Dit is een doorgaand proces, waarbij nu wordt gekeken naar de vitaliteit van de gemeente op basis van verantwoord financieel beleid voor de komende 5 à 7 jaar (meerjarenbegroting).

Naast de algehele situatie van secularisatie en krimp van personele en financiële middelen zijn er twee basisproblemen met de sectieraden:

1. De sectieraad Landwijk is in 2019 opgeheven. De sectieraad van de Ontmoetingskerk kampt met een sterke onderbemensing. Dit geldt meer of min ook voor sectie 'stad'. Conclusie: De sectieraden zijn bij onveranderd beleid niet 'krimp-bestending'.
2. Tijdens het verkooptraject Maranathakerk (2016-2019) bleek dat de secties te ver uit elkaar lagen wat binnen de kerkenraad voor veel spanningen zorgden. Toen daar nog botsende karakters en wantrouwen bijkwamen, was onbestuurbaarheid het gevolg.

Basiskeuze:

- a. **Met een andere organisatievorm kiezen wij voor de komende 5 à 7 jaar voor drie gemeentecentra, t.w. het Bartholomeuskerkje, de Maranathakerk en de Ontmoetingskerk. Ieder gemeentecentrum heeft zijn eigen kleur, samenstelling, profilering en recht van bestaan.**
- b. **Er zijn op binnen enkele maanden dus geen sectiegrenzen meer en**
- c. **de nieuw te beroepen predikant zal dienst gaan doen als predikant van en voor de gehele kerkelijke gemeente.**

Dit document is een groeidocument. Het is bewust geen beleidsplan, maar een koerspapier dat de lijnen uitzet, de richting wijst en gaandeweg op punten zal worden gewijzigd, aangevuld of ingekort.

I. Eén gemeente – drie ontmoetingscentra

Je zou deze drie vierplekken of ontmoetingscentra als volgt kunnen karakteriseren:

Het Bartholomeuskerkje biedt ruimte aan een kleine vaste kern van gemeenteleden die hechten aan onderlinge gemeenschap rond (op dit moment) maandelijke kerkdiensten. Dit past goed bij een 'dorps' karakter. Het kleine, warme en eenvoudige karakter is ook terug te vinden in de oecumenische Taizévieringen.

De Maranathakerk herbergt een grotere en meer diverse groep van gemeenteleden. Zij is gesitueerd in het centrum van de stad. De diensten staan – zoals trouwens in vele delen van onze Protestantse kerk – in een klassiek oecumenische traditie. Het experiment wordt niet geschuwd. Het gebouw staat open voor buurtactiviteiten. De koster heeft in deze een actieve rol.

De Ontmoetingskerk laat een gelijksoortig beeld zien. Wel is het buurtwerk meer ingebed in het pastorale en diaconale beleid van de gemeente. Deze werkt op alle gebieden nauw samen met de Rooms-katholieke parochie De Heilige Drie Eenheid in Dukenburg. Er is sprake van een in de jaren gegroeide gezamenlijke werkstructuur die

als zeer waardevol wordt ervaren. Deze vindt o.a. haar uitdrukking in een gezamenlijk opgesteld en uit te voeren Driejarenplan.

Deze drie gemeentecentra vallen onder één kerkenraad. Zij maken gezamenlijk deel uit van de PGN en vormen met elkaar en in onderlinge samenhang de éne Protestantse Gemeente te Nijmegen. Hier ligt een integratieproces onder dat nog gaande is. We denken nu niet meer in termen van geografisch precies ingedeelde secties – dit is en blijft een hulpconstructie. We zien het gemeentelven nu eerder als een levendig **netwerk** van activiteiten die op verschillende ontmoetingsplekken plaats vinden met een ruime toegankelijkheid voor gemeenteleden uit heel Nijmegen en andere deelnemers en geïnteresseerden (gasten).

(symbool van de Drie-eenheid)

Drie in één: kerk-zijn in ontmoeting met elkaar

Twee gemeenteavonden in het najaar van 2019 en een gemeente-dag in februari 2020 lieten zien dat vele gemeenteleden sterk gemotiveerd zijn om samen te werken in allerlei dwarsverbanden door de hele Protestantse Gemeente te Nijmegen heen. Er ontstond het beeld van een levendige gemeente die naar wederzijdse inspiratie en waardering verlangt. De deelnemers ontdekten veel goed werk in andere secties en waren steeds meer de overtuiging toegedaan dat men veel van elkaar kon leren. Je zult elkaar moeten ontmoeten om tot een elkaar bevruchtende uitwisseling te komen. Dit werd als verlangen tot contact en wil tot ontmoeting heel duidelijk aangegeven. Het gaat daarbij om de volgende 7 werkvelden die het gemeentelven in zijn verschillende aspecten en dimensies tot uitdrukking brengen.

II. De werkvelden binnen één Protestantse Gemeente te Nijmegen

1 Liturgie en eredienst

In 'liturgie en eredienst' trekt de ruimte van de ontmoeting open in het licht van de universele liefde van God in Christus. De horizontale en verticale lijn komen hier samen in een de hele gemeente aansprekende verkondiging in woord en gebaar, ritueel en symboliek. De drie verschillende kerkruimtes en netwerken voeden en stimuleren elkaar. We ontdekken elkaars talenten en kwaliteiten voor een creatieve en esthetisch verantwoorde omgang met het geheim van Gods aanwezigheid in ons midden.

Diversiteit in de vormgeving van diensten (onderweg-diensten, Taizévieringen...) wordt zeer op prijs gesteld met én zonder predikant. De diensten zijn geregeld oecumenisch van aard en worden deels ook heel direct samen met de parochie (Dukenburg) vorm gegeven.

Er is een principiële openheid voor en verlangen tot meer soorten gezamenlijke vieringen zoals 'dienst met veel kinderen', Kerstnachtdienst, Paascyclus etc.

Dit verlangen uit zich in het verzorgen van minimaal één gezamenlijke dienst per maand.

Communicatie 'over en weer' is absoluut noodzakelijk om als gemeente op de hoogte te zijn waar en wanneer iets moois met elkaar in welke locatie ook valt te beleven.

2 Pastoraat

Pastoraat betekent letterlijk 'herderlijke zorg'. Het omschrijft het omzien naar elkaar zoals dit in het visitekaartje (zie boven) onder woorden is gebracht.

Pastoraat heeft verschillende aspecten die gaan van huisbezoek, groepspastoraat en pastoraat aan elkaar (b.v. buurtcontactgroepen)

Pastoraat heeft ook een lerend aspect hoe geloof mensen kan ondersteunen bij het accepteren en gaan van hun levensweg.

Pastoraat is in de verschillende locaties niet hetzelfde georganiseerd. Uitwisseling is geboden om van elkaar te leren en elkaar te laten aansteken met nieuwe ideeën.

Met ons pastoraat doen we een beroep op mensen met open ogen en oren voor de levenssituaties van mensen, binnen en buiten de gemeente.

Extra aandacht zal uitgaan naar een aanpak voor pastoraat met en voor jongeren.

Om pastoraat op een kwalitatief goed niveau te kunnen uitoefenen en organiseren is goede begeleiding nodig. Predikant en kerkelijk werker zullen hier een taak in moeten hebben in ondersteuning en coaching (stervens- en rouwbegeleiding, eenzaamheid, relatie, gender, opvoeding...).

3 Diaconaat

Diaconie is dé dimensie van de kerk die present is in de samenleving en m.n. daar waar hulp dringend nodig is vanwege de preciaire toestanden waarin mensen terecht kunnen komen. Daar open voor zijn en van elkaar leren veronderstelt noodzaak van gemeente-brede samenspraak en samenwerking (oecumenisch)

De diaconie is gebaseerd op oecumenische samenwerking welke op iedere locatie op een eigen manier vormgegeven wordt.

(De Oecumenische Werkgroep Diaconie Ontmoetingskerk en de Oecumenische Diaconale werkgroep Maranathakerk samen met de Antonius van Paduakerk en de Oecumenische activiteiten in de Landwijk (SchuldHulpBuddy en Voedselbank.)

Om de gemeente in haar geheel te bereiken zijn diaconale vieringen (zie ook liturgie en eredienst) goede, stimulerende en verbindende middelen.

Verder kan worden verwezen naar de actuele beleidsnotitie van de diaconie die in een intensief overleg met het hele College en assistentie vanuit het moderamen tot stand is gekomen en waarin ook de relaties met het Huis van Compassie en 'Hart voor Dukenburgers' is beschreven alsmede het beheer van het diaconale centrum 'De Haard'.

Een blinde vlek is nog het thema 'duurzaamheid' dat ook de jongere generatie sterk aanspreekt (Fridays voor Future). Vandaar:

Aandachtspunt is: het diaconaal jongerenwerk met en voor jongeren (zie ook 'jeugd en jongeren')

4 Jeugd en jongeren

Er is al vrij veel op dit terrein op de verschillende locaties, waarbij ook zo nu en dan gezamenlijke projecten worden opgezet en uitgevoerd (theaterweekeind; dienst met veel kinderen...)

Het aanbod zal beter aansluiting moeten vinden bij de leefwereld van de jongeren zelf en in gezamenlijkheid met hen worden ontwikkeld. Daarbij zijn de verschillende levensfasen in de ontwikkeling van kinderen en pubers essentieel. 'Je blijft er jong bij', haalt er veel energie uit en spontaniteit, eerlijkheid.

De aandacht zal er op gericht zijn om ervoor te zorgen dat de 'kerk' een fijne, veilige en 'eigen' plek is, waar aan jongeren de voor hun ontwikkeling essentiële geloofsverhalen worden doorgegeven op een wijze die authentiek is en aansluit bij hun belevingswereld.

Het 'sociale' is in deze ontwikkelingsfase van groot belang. Aandacht dus voor groepsvorming en het met elkaar optrekken.

Voor een levendige gemeente is intergenerationele ontmoeting en overdracht naar alle kanten toe verrijkend en vormend. Een grote kans voor een kerk!

Daarbij hoort ook het organiseren van gezamenlijke projecten die ook een diaconale kant kunnen hebben (zie 'diaconaat')

5 Huis van inspiratie (vorming en toerusting)

Een 'huis' van ontmoeting waar verbinding wordt gemaakt tussen de verschillende leer- en belevingsactiviteiten van de drie ontmoetingscentra (samen met de parochianen), oecumenisch, sociaal-cultureel, interreligieus en intergenerationeel.

'Inspiratie' ga je niet alleen 'halen' maar geef je ook aan elkaar. Dat begint al bij de voorbereiding van activiteiten. Het samenzijn als zodanig is al inspirerend.

Dit betekent dat er niet alleen cursussen worden opgezet, maar hele projecten van bijv. 6 weken waaraan je je verbindt rondom een thema, met elkaar een en meer gericht bent op belevenissen zoals 'nacht zonder dak'. Houd laagdrempeligheid in de gaten!

6 Beheer

Er zal gewerkt moeten worden aan en vanuit een besef van saamhorigheid (wij-gevoel!) in beleid en bestuur: CvK én kerkenraad (moderamen)! Gedeeld geloof en inspiratie voedt beleid en uitvoering betreffende de facilitering van het gemeentewerk en de gemeenteopbouw.

Duidelijke toekomstplannen met haalbare doelen zijn uitdrukking van een vitaal gemeentelven met nadruk op samenwerken en denken in termen van proces en vernieuwing.

Dit alles vereist transparantie en actieve communicatie over de samenhang van gemeenteopbouw-doelen met de middelen die de gemeente in bezit heeft resp. kan opbrengen en hoe een eigentijds ondernemend beheer eruit ziet.

Een facilitair en financieel beleidsplan in samenhang met het algemeen beleidsplan is een vereiste.

7 Communicatie

Communicatie heeft ten doel om eensgezindheid te bevorderen en verdeeldheid tegen te gaan. Het is een wederkerig proces. Elkaar op de hoogte houden. Doorgeven wat vanuit sociaal-culturele e.a. werkvelden voor onze kerkelijke gemeenschap interessant is.

Communicatie maakt inzichtelijk wat naar binnen en buiten toe georganiseerd wordt bijv. verandering van beleid, activiteiten gemeente-breed, vieringen met een brede rand (Taizé, met veel kinderen....)

Communicatie zorgt er ook voor dat gemeenteleden, taak- en ambtsdragers kennis hebben betreffende structuur en werkwijze van de PGN in haar delen, als geheel en met haar partners (parochies, OCP, studentenkerk, Raad van Kerken, classicale vergadering, synode ...)

Er wordt gelet op de goede 'timing' om informatie op tijd effectief te delen, opdat er binnen de gemeente geen onzekerheid en onvolledige informatie ontstaat waardoor ongemak en misverstanden kunnen gaan optreden.

Communicatie brengt thema's in die spelen in het sociaal-culturele veld van de stad Nijmegen, nationaal of zelfs mondiaal. De actualiteit kan op deze wijze zorgen voor een open gemeenschap naar alle kanten die daarop relevante antwoorden kan vinden in viering en actie.

Om de onderlinge communicatie goed te laten verlopen, benutten wij alle media zowel analoog als ook digitaal, met bijzondere aandacht voor de website en sociale media.

Vincent van Gogh Barmhartige

Samaritaan

De werkvelden zullen worden behartigd, ter hand genomen, vorm gegeven door werkgroepen die in de kerkenraad zijn vertegenwoordigd via minimaal een ambtsdrager.

III. Samenstelling en bevoegdheden van de werkgroepen

De kerkenraad is de beleidsbepalende instantie. Zij is eindverantwoordelijk voor het gevoerde beleid. De werkgroepen werken – zoals de naam het zegt – op de diverse beleidsterreinen dit beleid uit. Zij hebben wel de taak vanuit hun ervaring, kennis en

kunde beleidsvoorstellen te doen die in de kerkenraad besloten kunnen worden dan wel kunnen worden gewijzigd.

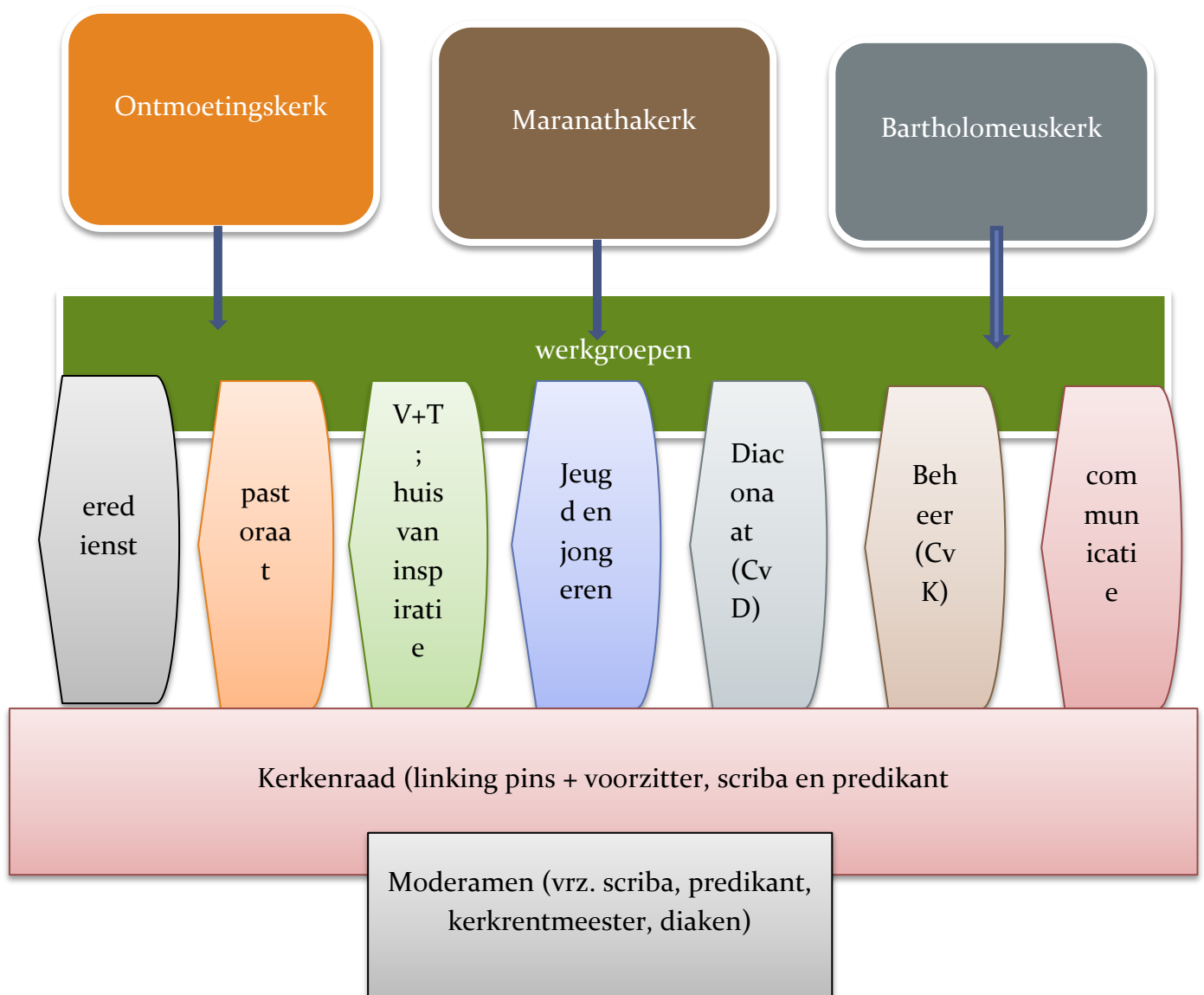
Binnen de door de kerkenraad uitgezette beleidlijnen kunnen de werkgroepen zelfstanding aan de gang en initiatieven nemen betreffende hun werkveld of wat betreft contacten met andere werkgroepen etc. De werkgroepen krijgen daarmee een grote zelfstandigheid, echter met een belangrijke voorwaarde: communicatie en feedback over wat er gedaan wordt en welke plannen er zijn zowel naar de kerkenraad toe als ook naar andere werkgroepen toe als dat aan de orde is.

Samenstelling en werkwijze:

1. Iedere werkgroep kiest uit haar midden een voorzitter en een secretaris (kan ook rouleren).
2. Iedere werkgroep heeft minimaal één ambtsdragers in de kerkenraad die als linking pin functioneert.
3. De professionele krachten die in een team samenwerken, verdelen zich over de werkgroepen.
4. Er worden verslagen op hoofdlijnen (met afspraken) gemaakt die met het moderamen resp. de kerkenraad worden gedeeld.
5. In iedere werkgroep zitten tenminste één à twee gemeenteleden uit iedere ontmoetingscentrum, waarbij vanuit de Ontmoetingskerk katholieke leden in een werkgroep zitting kunnen nemen, uiteraard zonder ambt.
6. De werkgroepen Beheer én Diaconaat blijven functioneren als Colleges (CvK en CvD) hetgeen betekent dat zij minimaal conform de kerkorde moeten zijn samengesteld.
7. Iedere werkgroep komt minimaal 4 keer per jaar bijeen.
8. Iedere werkgroep zorgt jaarlijks voor een werkplan dat bij de kerkenraad wordt ingediend en daar wordt besproken en daarmee in contact met de vertegenwoordigers van de andere werkgroepen. De twee colleges blijven uiteraard gebonden aan hun opdracht om begrotingen, jaarrekeningen en meerjarenbegrotingen op te stellen en vast te stellen.
9. Ambtsdragers zijn gebonden aan de kerkordelijk bepaalde termijn. Werkgroepsleden die geen ambt bekleden zijn daar niet aangebonden. Echter: het strekt tot aanbeveling om ook 'taakdragers' zonder ambt voor een periode van vier jaar te vragen (die in onderling overleg telkens weer kan worden verlengd).
10. Er kunnen ook subgroepen worden gevormd die een projectkarakter hebben en ook voor een bepaalde periode open zijn voor andere gemeenteleden. Graag zelfs!

IV. Organigram

Vernieuwde organisatiestructuur van de Protestantse Gemeente te Nijmegen

Doordat dit organisatieschema over de hele gemeente wordt uitgelegd, kan dit zonder enige problemen worden gehandhaafd als de PGN zou beslissen om naar één gemeentecentrum over te gaan, bijv. in verband met de leeftijdsopbouw óf een veranderd gemeenteopbouw- of missionair beleid.

V. Implementatie

Op weg naar een gemeente als netwerk

- a. In de komende maanden (na de zomer) zal het hierbij passende organigram in de gemeente worden opgezet. Dit betekent dat de sectieraden worden opgeheven. Leden van die raden kunnen beslissen in welke werkgroep zij verder willen gaan.
- b. Wie ambtsdrager is, kan dat in principe blijven. Er moet wel worden gezorgd dat per werkgroep minimaal twee ambtsdrager deel uit maken van de groep. Deze kunnen worden verdeeld als linking pins in de kerkenraad van de PGN en het OB (zie c).
- c. Ambtsdragers zullen niet alleen zitting hebben in de kerkenraad, maar ook – zover het de Ontmoetingskerk betreft - in het Ontmoetingsberaad (OB). In de taakgroepen zal er een werkverdeling moeten plaats vinden.
- d. De werkgroepen Diaconie en Beheer zijn en blijven colleges in de zin van de kerkorde. Zij zullen dan ook de minimale hoeveelheid ambtsdragers in hun midden moeten hebben die fungeren als voorzitter, secretaris en mogelijkteerwijs als penningmeester (zie boven III,6).
- e. De werkgroepen formuleren voor zich zelf 'beleid' voor hun werkveld, passend bij het beleid van de PGN en de uitkomsten van de boven genoemde gemeentebijeenkomsten. Vervolgens worden plannen gemaakt die in een werkplan voor de loop van 1 jaar worden geordend en vastgelegd.
- f. De kerkenraad zorgt voor onderlinge communicatie en elkaar inspirerende samenhang, het CvK voor de benodigde financiën.
- g. De regie voor deze herstructurering ligt uiteindelijk bij de kerkenraad, waargenomen door het moderamen bijgestaan door de adviseur (tot 1 maart 2021) en door een hiervoor te vormen projectgroep 'gemeenteopbouw', bestaande uit de inleiders van de gehouden gemeentebijeenkomsten 'onderweg in vertrouwen'.

VI. Verbindingen

De Protestantse Gemeente te Nijmegen weet zich intrinsiek verbonden met het City Pastoraat (OCP) dat in de Stevenskerk diensten verzorgt en mensen aanspreekt binnen een breed oecumenisch verband. Er zijn incidenteel diensten in de Stevenskerk die onder de verantwoordelijkheid vallen van de PGN. Het zelfde geldt voor cantatediensten in de Petruskerk. Vanuit de Kerkenraad is een vertegenwoordiger adviserend lid in het OCP. Er is geen financiële band met het OCP.

De Nijmeegse Studentenkerk is via een stichtingsbestuur verbonden met de PGN die medeverantwoordelijk is voor het reilen en zeilen voor deze dimensie van ons kerk-zijn. Ook hier is er geen financiële band met de Studentenkerk.

De PGN is verder bestuurlijk vertegenwoordigd in de Raad van Kerken in Nijmegen dat een breed platform is geworden voor een hele reeks van kerkgemeenschappen en op zijn beurt gelieerd is aan de Raad voor Levensbeschouwing en Religie waaronder ook het Huis van Compassie en de Diaconie.

In het veld van de geestelijke verzorging in een aantal verzorgingstehuizen, ziekenhuizen, instellingen (zoals Radboudumc, Kalorama, Studentenkerk, Pro Persona, Pompekliniek) is de PGN een uitzendende instantie en onderhoudt via de uitgezonden geestelijke verzorgers contacten over en weer in de ondersteuning van elkaars pastorale zorg.

VII. Tenslotte

Zoals gezegd de concrete uitwerking van dit model zal zich in de praktijk moeten wijzen en zal daar ook gewijzigd kunnen worden, uiteraard in goed overleg en goede samenwerking met elkaar (kerkenraad, werkgroepen, commissies, projectgroepen etc.). Dit hoort bij de houding die opbouwend is voor een gemeenschap, en zeker voor de Protestantse Gemeente met al haar partners en contacten.

En hier zijn we weer bij het begin van de missie van de Protestantse Gemeente te Nijmegen. In de Geest van Jezus lopen we in onze gehaaste samenleving niet langs elkaar heen. We blijven stil staan en kijken wakker en met zorg om ons heen en doen wat onze handen vinden om te steunen, te helpen en te verbinden, dit laatste letterlijk én figuurlijk. Hierbij past ook nuchterheid en een organisatie die spirituele en materiele middelen in samenhang met elkaar beheert, ontwikkelt en vernieuwt om de missie als gemeenschap voor elkaar en voor anderen in alle toonsoorten tot klinken te brengen en in te laten dalen in ons gemeentelven en in ons leven als gemeentelid. Het doorgaande integratieproces wijst de weg naar de toekomst van één op elkaar betrokken gemeenschap met haar verschillende leeftijdsgroepen, werk- en belevingskringen.

Christus zendt ons als kerk de wereld in om er te zijn met en voor elkaar in alle opzichten tot welzijn van een ieder en tot behoud van onze planeet.

Nijmegen/Ede op Trinitatis (7 juni 2020)

Namens de kerkenraad:

Voorzitter: B. de Gooyert

Scriba: G. Hoek